

Skjemainformasjon

Skjema	Søknadsskjema for museumsprogrammer 2015
Referanse	1005487
Innsendt	29.04.2015 13:36:20

Opplysninger om søker

Søker

Navn på organisasjonen	Anno Museum AS
Institusjonens leder	Harald Jacobsen
Postadresse	Postboks 117
Postnr / Poststed	2401 ELVERUM
Tlf. til organisasjon	62409075
E-post til organisasjon	post@annomuseum.no
Prosjektets kontaktperson	Jorunn Elise Gunnestad
Tlf. til kontaktperson	62419091
E-post til kontaktperson	jorunn.gunnestad@annomuseum.no
Nettside	http://annomuseum.no
Org. Nr	NO994933272

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder

Samlingsforvaltning

Tittel på prosjektet

Prioritering i praksis

Sammendrag av prosjektet

Samarbeidsprosjekt med Maihaugen om prioriteringer i bygningsamlinger og videreutvikling av metodebruk. Prosjektet har fokus på å ta i bruk digitale verktøy som hjelpemiddel til å sette prioriteringer ut i praksis. Gjennom utprøving av digitale systemer til å administrere bygningsforvaltning og av metoden for prioriteringer, vil prosjektet utarbeide anbefalinger for implementering av prioriteringspraksis og en systematisk tilnærming til FDV-arbeid i musea.

Mål med prosjektet

Å implementere en systematisk tilnærming til prioritering i forvaltningen av museenes bygningsamlinger. Herunder å oppnå et godt fungerende digitalt verktøy som dekker museenes behov for å framstille et helhetlig prioriteringsgrunnlag og administrere bygningsforvaltningen.

Videre å bidra til å gjøre det lettere for museene å implementere prioriteringsmetodikken og en systematisering av FDV-arbeidet gjennom å utarbeide en anbefaling til god praksis for bygningsforvaltning.

Det overordnede formålet er å oppnå en bedre og mer målrettet forvaltning av museenes bygningsamlinger når det gjelder bevaringsinnsats, ressursbruk og langsiktig bevaringsstrategi. Dette med henblikk på å for kontroll med vedlikeholdsetterslep og innfri de nasjonale målsettingene om heve bygningsamlingenes tilstand.

Beskrivelse av prosjektets overføringsverdi

Pilotprosjekt for implementering av prioriteringsmetodikk for museale bygningsamlinger ved hjelp av digitale verktøy som hjelpemidler i museenes daglige og overordnede forvaltningsarbeid.

Herunder:

- Utprøving av FDV-modulen til Primus i sammenheng med utprøving av prioriteringsmetodikken i "Prioritering i bygningsamlinger" for å bidra til å gjøre anbefalte systemer og metoder compatible med hverandre og med museenes behov.
- Med referanse til ulike FDV-verktøy, forvaltningssystemer og sammenlignbare institusjoners forvaltningsarbeid å utarbeide en anbefaling til standarder for museenes vedlikeholdspraksis og forvaltning.
- Prøving av framgangsmåter for å utøve prioriteringer på samlingsnivå for å avklare forvaltningsstatus (bygningens rolle på museet, antikvarisk ambisjonsnivå, avhending eller ny samlingsutvikling)
- Og ut ifra ovenfor nevnte punkter å gi en anbefaling om funksjoner for et helhetlig forvaltningssystem som kan håndtere de relevante parametrene som virker inn på museenes prioriteringer på både konkret og overordnet nivå.

Prosjektet vil etablere erfaringer med utøvelse av prioriteringsmetodikk på flere nivåer og med å sette prioriteringene ut i praksis. Bruk av digitale hjelpemidler står i fokus som redskaper til å bearbeide materialet for å dokumentere, begrunne og iverksette prioriteringer.

Overføringsverdien vil således handle om hvordan flere deler av bygningsforvaltningen kan settes i sammenheng med hverandre på en helhetlig og systematisk måte.

Med prosjektet vil vi bidra til utviklingen av disse hjelpemidlene og danne oss et erfaringsgrunnlag med metodikk og verktøy. På grunnlag av dette vil vi utarbeide en anbefaling som deles med andre museer. Denne utarbeides også med hensikt at det kan brukes i opplæring.

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn:

Anno Museum har medvirket i utarbeidelsen av Kulturrådets metodeanbefaling for prioritering i bygningsamlinger, som ble utgitt i 2014. I det omfattende arbeidet med tilstandsregistreringer, kulturhistoriske vurderinger og evaluering av samlinger, har vi erfart at det er viktig å sikre at dette kunnskapsgrunnlaget blir aktivisert og oppdatert. Endringer i skadebildet på hus, gjennomføring av tiltak, endringer i samlingene eller omstendigheter som påkrever nye vurderinger gjør at dette bildet av bygningsamlingene snart taper sin aktualitet. Samlingsutvikling og samlingsforvaltning er kontinuerlige oppgaver for musea. Det innebærer at musea kontinuerlig må ha fokus også på prioriteringer, både på samlingsnivå og objektnivå. Derfor er det ikke tilstrekkelig som forvaltningsgrunnlag å utarbeide en rapport og en plan for bygningsamlingene fra et prosjekt; Det er nødvendig å aktivisere kunnskapsgrunnlaget i digitale verktøy som følger oss i den daglige forvaltningen, og som kan oppdateres som grunnlag for årlig overordnet planlegging.

Idag bruker Anno Museum og de fleste andre museer Primus som database for å ordne opplysninger om bygnings-samlingene. Med utviklingen av FDV-modulen, kan Primus bli et verktøy for å styre arbeidet med forvaltning, drift og vedlikehold av bygnings-samlingene. Imidlertid mangler Primus ennå funksjoner for å innfri behovet for et helhetlig forvaltningsverktøy. Derfor er det behov for utvikling av digitale verktøy som kan dekke museets behov i bygningsforvaltningen.

Basis for prosjektet:

Både Maihaugen og Anno Museum medvirker i utviklingen av FDV-modulen til Primus. Begge museer har som medeiere i prosjektet deltatt aktivt i prosjektet og i dialog med KulturIT. Maihaugen og Anno Museum er blant landets største friluftsmuseer, og begge har store bygnings-samlinger. En vesentlig forskjell er at Anno har bygnings-samlingene spredt på ulike anlegg rundt om i fylket, mens Maihaugen har sine bygninger mer samlet. Anno Museum har derfor så langt hatt hovedfokus på å utarbeide totaloversikt og vegvalg for den overordnede samlingsutviklingen. Imidlertid har tilstandsregistrering av hele den antikvariske bygningsmassen vist at manglende struktur på ettersyn og på kunnskap om forebyggende vedlikehold kan få store utilsiktede virkninger på tilstanden. FDV-arbeid må bli et satsningsområde for Anno Museum.

Maihaugen har en solid kompetanse på bygningshåndverk og har i det senere systematisert innsatsen innenfor bygningsforvaltning med rodelinndeling av samlingen og tilhørende organisering av rutiner. Denne systematiseringen er et godt grunnlag for prioriteringsarbeid med sin rutinemessige innhenting av kunnskap om bygningenes tilstand og oppfølging av denne. Maihaugen ønsker i tida framover å bruke prioriteringsmetodikken til å planlegge videre innsats.

Begge museer har behov for å etablere en praksis for inntak, avhending og destruksjon for bl.a. å kunne håndtere lagrete bygninger og spørsmål om eksterne samlinger som søkes innlemmet i museets ansvar.

Derfor har disse to museene nytte av å trekke veksler på hverandre og kan dekke behovet for utprøving og utvikling av metode og verktøy fra hver sin innfallsvinkel. Mens Anno Museum kan bidra i et prosjektsamarbeid med erfaringer fra prioriteringsmetodikken og overordnet tilstandsregistrering, har Maihaugen erfaring med praktisk FDV-arbeid. Maihaugens måte å organisere vedlikehold på er etter Anno Museum sin oppfatning en god modell for forvaltningspraksis som bør kunne danne grunnlag for å utforme standarder og prosedyrer som allmenn veiledning. Sammen vil det danne et bredt erfaringsgrunnlag, som vi vil drøfte og bygge videre på i fellesskap gjennom utprøving og utveksling.

Hovedpoeng og fokus i prosjektarbeidet:

En sentral tanke er at museenes prioriteringer må sette forebyggende vedlikehold og rutinemessig ettersyn høyt. Videre at dokumentasjon og informasjonsflyt er viktig for å kunne jobbe målrettet og systematisk med det. Derav vil det ha stor positiv betydning for museenes forvaltning å ha gode digitale verktøy til å samle og ordne relevante data som grunnlag for å planlegge, organisere arbeidet, følge framdriften, og rapportere.

Et digitalt verktøy til å administrere FDV-arbeidet anses som viktig i den sammenhengen. Digital registrering av tilstand rett i en database vil være en stor arbeidsbesparelse. Med muligheten til å oppdatere og supplere tilstandsbildet digitalt gjennom et FDV-system, blir det også lettere å ajourføre registreringene med nye funn. Også det å kunne samle all relevant informasjon om bygningene i en database vil gi en stor forbedring; Det er svært tidkrevende å lete etter dokumentasjon på bygningenes historie og istandsettingshistorikk i forskjellige papirbaserte arkiver, mens det å ha en samlet dokumentasjonsbase vil forenkle grunnarbeidet ved planlegging av tiltak. Og dersom dataene fra tilstandsregistreringene kan "snakke med" informasjon om bygningenes historie, vil det være svært verdifullt som grunnlag for handling. Det vil si som et bredt kunnskapsgrunnlag for å gjøre vegvalg om type istandsettingstiltak.

Dermed kan et digitalt FDV-verktøy gjøre nytte som prioriteringsgrunnlag på objekt- og tiltaksnivå. Men behovet for å håndtere data av teknisk art bør ses i sammenheng med museenes behov for å ivareta også annen informasjon og ulike hensyn knyttet til de antikvariske bygnings-samlingene. Derfor er det viktig med et system som setter tekniske data i sammenheng med kulturhistorisk dokumentasjon og museumsfaglige vurderinger. Med muligheten til å samle flere innfallsvinkler i ett verktøy, kan et digitalt FDV-verktøy effektivisere administreringen av forvaltningsarbeidet betraktelig.

En annen sentral ide er at også prioriteringer på samlingsnivå bør kunne gjøres forenkles med bruk av et digitalt system som håndterer all relevant informasjon for bygningsforvaltningen. Anno Museum har jobbet med evaluering av bygnings-samlingene parallelt med tilstandsregistreringene. Kulturhistorisk verdi og museal relevans er da innfallsvinkler til å vurdere bygningenes betydning i et samlingsperspektiv. Det vil bl.a. si hvilken rolle bygningene spiller i en museal kontekst og hvor godt samlingene representerer feltet vi har ansvar for. Dette danner grunnlag for å gjøre prioriteringer innen samlingsutvikling, i forhold til framtidig innsamling, avhending, nedprioritering av status i samlingene, avhending osv.

Det vil si at det er behov for verktøy som kan synliggjøre hvilkenbevaringsstatus/ samlingsstatus har eller bør ha. Anno Museum har jobbet med å utarbeide forslag til hvordan verdivurdering kan settes i sammenheng med tilstandsvurderinger som grunnlag for prioriteringer, og mener at dette bør settes i sammenheng med hverandre i en og samme database. Med all relevant informasjon samlet, vil man gjennom et slikt system kunne begrunne valg av forvaltningsregimer på en logisk måte gjennom å se de kulturhistoriske vurderingene, tilstandsregistrering, istandsettingshistorikk og tålegrensevurdering i sammenheng med hverandre.

Denne type vurderinger, av kulturhistorisk verdi, autentisitet, tålegrense og av bygningens relevans for museet for øvrig, er nødvendig som grunnlag for prioriteringer både på objekt- og tiltaksnivå, og på samlingsnivå.

Maihaugen og Anno Museum vil dermed samarbeide om å utvikle bruk av metodikk og digitale verktøy til prioriteringer i bygningssamlingene både på objekt- og tiltaksnivå og samlingsnivå, og gjennom samarbeidet knytte dette sammen i et helhetlig forvaltningsperspektiv. De digitale verktøyene vi prøver ut, vil da være redskapet til å sette disse prioriteringene i praksis.

Konkrete problemstillinger for prosjektet:

Hvordan kan vi best mulig synliggjøre og iverksette de vurderingene vi gjør når vi prioriterer? Hvordan oppnå et godt fungerende verktøy til å utøve prioriteringer? Hvordan bør metodene og verktøyet brukes og settes i sammenheng med det praktiske bevaringsarbeidet på museene?

Vi trenger å kunne begrunne og synliggjøre de prioriteringene vi foretar oss når vi gjør valg for hvordan en bygning bør forvaltes på museet. Dette avhenger ikke bare av bygningens tilstand, men også av hva det er som utgjør den kulturhistoriske verdien og hvor sårbar den er. Tåler den tilrettelegging for aktiv formidling i stor utstrekning? Kan den anvendes til andre bruksformål? Eller er det en bygning som ut i fra en særlig og unik kulturhistorisk verdi er sårbar og derfor må underlegges strengeste bevaringsregime? Med funksjoner i en database for å synliggjøre vurderingen av bygningens kulturhistoriske verdi, og behov eller potensial, og status, vil den ha betydning både for de som skal planlegge og utføre vedlikehold og istandsetting, og for andre brukere, som formidlingspersonell.

Muligheten til å kombinere flere parametre gir således også grunnlag for å gjøre prioriteringer mellom hensyn, som valget mellom om hensynet til formidlingsbruk eller hensynet til bevaring skal veie tyngst, eller om evt andre behov bør spille inn på hvordan bygningen skjøttes. Det gir et grunnlag for å avklare og begrunne valg av ambisjonsnivå for antikvarisk vedlikehold, både for enkeltbygninger og flere bygninger mellom.

Å kunne sette sammen en dataoversikt for flere bygninger eller en hel samling samtidig, og med flere typer data gir grunnlag for samlingsvise prioriteringer når det gjelder samlingsutvikling. For eksempel å gi et bilde av hvor mange bygninger man har av en slik og sånn type fra et visst århundre og som er oppført i en bestemt konstruksjon.

Det vil også danne et godt grunnlag for å lage statistikker og rapporter, f.eks over delsamlinger, over perioder, over framdrift, over framtidig behov for sortering av oppgaver dem etter alvorlighetsgrad og hast, osv. Slik vil museene også bedre kunne begrunne og dokumentere ressursbehov, og gjøre rede for framdrift og ressursbruk. Arbeidet med dette vil kunne gjøres lettere i et helhetlig forvaltningsverktøy.

Å løse flere forvaltningsmessige behov og koble flere typer data gjennom samme system, kan vi dermed også løse et behov for å etablere og oppdatere datagrunnlag til planlegging og rapportering på flere nivåer. Spørsmålet er hvordan vi kan få til å samle de ulike parametrene som virker inn på prioriteringene i ett system, slik at det å administrere forvaltningsarbeidet kan løses så effektivt som mulig og dekke et helhetsperspektiv.

Oppgaver og organisering:

Dette mener vi krever flere faser av utprøving, og veksling mellom å jobbe i databaseverktøyene og praktisk i felt, mellom ulike deler av prosessen og hele prosessforløp, mellom separat innsats på hvert museum og felles prøving, evaluering og drøfting, og mellom metode og verktøy. Museene vil derfor opprette hver sine tverrfaglige team til å jobbe med prosjektet, og ei felles prosjektgruppe.

Prosjektet vil søke kunnskap hos andre institusjoner som forvalter kulturhistoriske bygningssamlinger og se på hvordan de jobber med metoder og verktøy. Aktuelle er da både andre museer, statlige institusjoner og kulturminnevernet.

Prosjektgruppa vil drøfte erfaringsgrunnlaget, og føre felles dialog med bl.a. KulturIT om utviklingsmuligheter når det gjelder digitale verktøy for musea. Prosjektgruppa vil også i fellesskap prøve ut metodikk på konkrete problemstillinger som avklaring av tiltak, avhending, og standardutvikling.

Vi vil også samarbeide gjennom hospitering hos hverandre. Dette har betydning for å komme fram til en felles forståelse om hvordan verktøyet best kan brukes og av hvordan man bør utøve prioriteringene i praksis. Dialog med andre fagmiljøer er også aktuelt.

Det er også behov for ekstrainsats med å bygge opp og samle et digitalt dokumentasjonsgrunnlag som utgangspunkt for å ta i bruk digitale verktøy. Det krever at vi legger inn både historisk dokumentasjon og teknisk dokumentasjon, og et innebærer et tverrfaglig nybrottsarbeid med å samle forskjellig type dokumentasjon i et felles datagrunnlag

Prosjektbudsjett

Prosjekt	
Startdato / Sluttdato	01.06.2015 - 01.03.2017
Søknadssum kulturrådet for hele prosjektperioden	1090000
Budsjettramme for prosjektperioden	1445000

Budsjett for første år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Feltarbeid, metodebruk, drøfting, utvikling	kr 180 000,00
	Utprøving FDV-verktøy, utvikling av standarder,	kr 40 000,00
	Databearbeiding og analys, oppbygging og utvikling	kr 120 000,00
Varer/utstyr	Digitale felthjelpemidler	kr 30 000,00
Tjenester kjøpt av andre		kr 0,00
Andre utgifter (spesifiser)		kr 0,00
	Workshops, prosjektmøter, felles feltarbeid	kr 35 000,00
	Kompetanseheving, hospitering	kr 30 000,00
	Besøk hos andre institusjoner	kr 20 000,00
Totale utgifter		kr 455 000,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 350 000,00</u>
Egeninnsats	Ja	kr 105 000,00
Totale inntekter		kr 455 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Som likeverdige partnere i budsjettet, vil Maihaugen og Anno Museum legge i like mye innsats og fordele tilskudd likt.

Budsjett for andre år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Feltarbeid, metodebruk, drøfting, utvikling	kr 360 000,00
	Feltarbeid FDV-verktøy	kr 80 000,00
	Databearbeiding og analys, oppbygging og utvikling	kr 240 000,00
	Utarbeiding av anbefalinger, og formidling	kr 80 000,00
	Kompetanseheving, hospitering	kr 60 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre		kr 0,00
Andre utgifter (spesifiser)	Workshops, prosjektmøter, felles feltarbeid	kr 50 000,00
	Studieturer	kr 40 000,00
Totale utgifter		kr 910 000,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 700 000,00</u>
Egeninnsats	Ja	kr 210 000,00
Totale inntekter		kr 910 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Som likeverdige partnere i budsjettet, vil Maihaugen og Anno Museum legge i like mye innsats og fordele tilskudd likt.

Budsjett for tredje år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektavslutning, erfaringsdeling og formidling	kr 60 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre		kr 0,00
Andre utgifter (spesifiser)	Reiser i forbindelse med formidling	kr 20 000,00
Totale utgifter		kr 80 000,00

INNETEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 40 000,00</u>
Egeninnsats	Ja	kr 40 000,00
Totale inntekter		kr 80 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Som likeverdige partnere i budsjettet, vil Maihaugen og Anno Museum legge i like mye innsats og fordele tilskudd likt.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato / Sluttdato

01.06.2015 - 01.03.2017

Fyll ut aktivitetsplan for prosjektet under

Tittel	Fra dato / Til dato
Feltarbeid	01.06.2015 - 30.09.2015
Drøfting og utvikling	01.06.2015 - 30.10.2015
Befaringer og undersøkelser, referansemateriale	01.09.2015 - 30.10.2015
Workshops	01.09.2015 - 30.11.2015
Utarbeiding av innspill, første fase	03.08.2015 - 30.11.2015
Feltarbeid, erfaringsinnhenting	02.05.2016 - 01.07.2016
Hospitering/utveksling, praktisk iverksettelse	01.02.2016 - 01.04.2016
Workshops utarbeiding av veiledning til verktøy	15.08.2016 - 17.10.2016
Prioritering i praksis - arbeid med case	15.08.2016 - 03.10.2016
Utarbeid av anbefalinger, publisasjon	01.11.2016 - 16.12.2016
Arbeid med databaseutvikling	04.01.2016 - 29.02.2016
Databasejobbing, utprøving med kobling av data	01.06.2015 - 30.06.2016
Erfaringsdeling og formidling	02.01.2017 - 01.03.2017
Hospitering/utveksling, planlegging og rutiner	02.11.2015 - 01.12.2015

Andre opplysninger

Framdriften vil bli organisert med en veksling av feltarbeid og prosjektmøter samt workshops som tar for seg erfaringene fra feltarbeid og utvikler arbeidet til neste fase. Det blir både feltarbeid separat på hvert museum, og i fellesskap. Organiseringen vektlegger tverrfaglig samarbeid for best mulig å oppfylle hensikten om at metodikken og bruk av digitale verktøy blir tatt i bruk i alle deler av museenes forvaltningsarbeid med bygningssamlingene, og om at det digitale verktøyet i størst mulig grad skal bli et helhetlig forvaltningsverktøy. Det vil foregå arbeid i database for å opparbeide erfaringer med de digitale verktøyene og utvikle museenes bruk av dette parallelt med feltarbeid og i takt med framdrift i utprøving. Det blir holdt dialog med KulturIT underveis. Det blir i prosjektet lagt vekt på å dele erfaringer og informasjon om arbeidet på nett, blant annet gjennom prosjektblogg. Sluttprodukt blir en veiledning publisert på nett, samt oppfølging med deltakelse på seminarer o a og evt bistand til andre museers arbeid med igangsetting av metode- og verktøybruk.

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner

Samarbeidspartner 1

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon

Maihaugen

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse

Maihaugvegen 1

Postnr / Poststed

2609 LILLEHAMMER

Kontaktperson

Ingebjørg Øveraasen

Tlf. til kontaktperson

61288907

E-post til kontaktperson

Ingebjorg.overaasen@maihaugen.no

Rolle i prosjektet

Maihaugen og Anno Museum er likeverdige partnere i prosjektet.

Vedlegg

Vedlegg

- Framstilling_av_tilstand_Maihaugen.jpg
- Maihaugens_ropesystem.jpg
- Bekreftelse_paa_samarbeid.pdf
- Behovsbeskrivelse_Anno_Museum.docx